

Uitgave van de Historische Kring Gente, 11e jaargang (2004) nummer 3
Colofon: laatste pagina

Marktpraat

Deze Marktpraat is bestemd voor:

Zie enveloppe/omslag

historische kring

· villa gannite marca.
· ganite · villa gannitae marca in
pago batawa · villa ganneta · ganeta ·
villa gannita hubam I · gannitta villa
ecclesia · ganita villa curtis · g
annida locus vet villa · ga
nida · gant · ganit villa
curia · gente · ge
nt · gennit · g
enth in auer
betuwe · gh
ent · gannit
ense oppidi
um · ghend
ghendt · ghe
ntt · gaent ·
gaendt · ge
nd · gendt ·

gente

Een foto van Sjaak Veldkamp, genomen toen de Euro nog geen betaalmiddel geworden was. In deze Marktpraat licht onze voorzitter enige consequenties toe die het gevolg zijn van de aanstaande verhuizing van Markt 20 naar het bovenstaande pand Nijmeegsestraat 19.

In dit nummer:

<i>Nieuwe huisvesting en contributie</i>	3
<i>Evenementen 2004 - 2005</i>	4
<i>De Historische Kring gaat op stand wonen</i>	5
<i>Oude winkeltjes. En Culturele manifestaties en open monumentendag</i>	6
<i>Gedenkboek</i>	7
<i>Het altaar op de Gendtse camping Waalstrand</i>	9
<i>Ien 't Gendts Den dokter en 't pjèd</i>	10
<i>Bommen per abuis</i>	12
<i>Vijf verborgen namen in boerderij</i>	17
<i>De rechterhand der huisvrouw</i>	18
<i>Reactie van Ledenop vorige Marktpraat</i>	9,11, 19,
<i>Aanwinsten Buurtschap "de Kapel" te Gendt</i>	20
<i>Leden / Oud en Nieuw nieuws / Colofon</i>	24

Bijdrage van de Historische kring Gente

Henk Klaassen heeft deze keer weer voor een mooie bijdrage gezorgd over de Betuwse processie naar Kevelaar. Hij heeft bij een flink aantal mensen inlichtingen vergaard en heeft hierbij ook nog eens op een respectabel aantal afbeeldingen beslag kunnen leggen.. Na lezing kunt u de bijdrage van 7 pagina's in de map opbergen bij Religie,

Ledenwerving.

Op de laatste bladzijde van deze Marktpraat staat weer een mooie aanwas van leden vermeld. Het aantal aanmeldingen

stemt ons tot tevredenheid.

Volgend jaar in ons nieuwe onderkomen zullen de ledenbijdragen hard nodig zijn, dunkt ons. Help ons hiermee. Laat Marktpraat en de andere publicaties niet alleen lezen aan of kopiëren voor derden, maar zorg dat die derden ook lid worden.

Wat dacht u van een verjaardags- Sint Nicolaas- of Kerstcadeau? Als u tot zo ongeveer tot een week tevoren een nieuw lid aanmeldt, dan hebben wij uw cadeautje, (zo goed als altijd) op tijd voor u klaargemaakt.

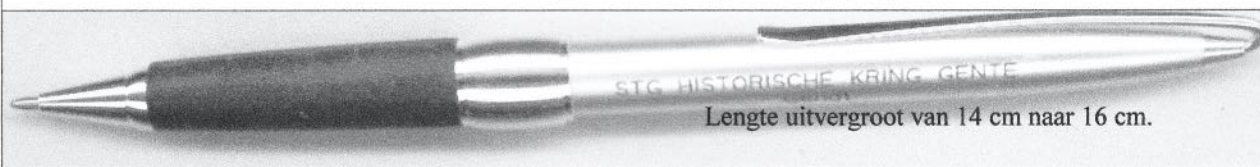
En omdat de liefde niet altijd van één kant kan komen, ontvangt u als u tussen nu en 15 januari 2005 een nieuw lid met ingang van 2005 aanmeldt, ontvangt u van ons (zolang de voorraad strekt) een prachtige balpen met inscriptie.

Of 't 'n hele goeie is, weten we niet, want we hebben hem nog niet uitgetest.

Wel, dat 't een hele mooie is.

Een afbeelding ziet u hierbij.

Kijkt u ook nog even op pagina 19 voor een vervolg?.

Nieuwe huisvesting en contributie

Op 1 januari 2005 gaat de Historische Kring officieel naar het nieuwe onderkomen, het oude gemeentehuis. Veertien dagen later, op 15 januari, is de opening. We gaan dan het oude gebouw aan de Markt, waar we vanaf mei 1993 gezeten hebben, uit.

Het gemeentehuis is netjes opgeknapt, sterker, het ziet er fantastisch uit. Het gebouw moet voor iedere inwoner van Gendt vertrouwd zijn, want welke inwoner is daar nooit geweest? We krijgen daar zeven ruimtes, in totaal 466 m². Aan de Markt hadden we minder dan de helft.

We moesten het oude gebouw verlaten. De gemeente heeft er andere plannen mee. Vanaf het begin van de verhuisplannen hebben we de gemeente laten weten dat wij als Historische Kring onmogelijk de reële huur kunnen betalen. Steeds is toegezegd dat die (voor een groot deel) gecompenseerd zal worden. We hebben daartoe een officieel verzoek aan B en W gedaan. Het ziet er naar uit dat ze dat zullen honoreren.

Maar een aantal andere kosten die de gemeente vroeger voor haar rekening nam, zullen we wel moeten betalen: ozb, gas, elektra, zuiveringslasten, water, riool- en reinigingsrechten, beveiliging, verzekeringen. We hebben deze meerkosten begroot op rond € 2250. Tot nu toe betaalden we de gemeente in totaal € 340.35 Dat betekent dat we fors meer moeten gaan betalen. We hebben wel wat geld gereserveerd omdat we natuurlijk aan zagen komen dat we met het nieuwe gebouw duurder uit zouden zijn. Die reserves zijn op langere termijn echter niet voldoende. Bovendien zal de verhuizing en herinrichting ons de nodige euro's kosten.

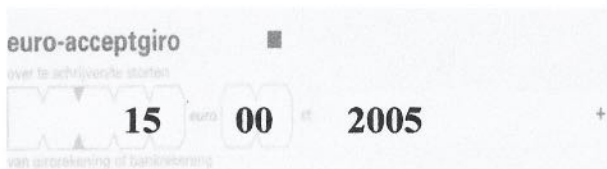
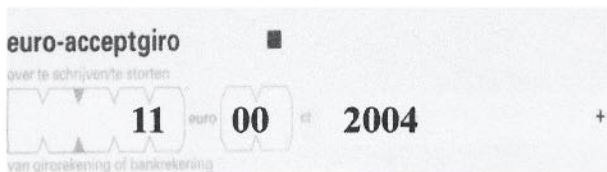
Op dit ogenblik hebben we 410 leden. Die brengen de penningmeester € 4510 in kas. Daarvan gaat dus de helft naar de exploitatie van het gebouw zonder iets aan huur te begroten. Het bestuur is daarom genoodzaakt de contributie met ingang van 1 januari 2005 te verhogen van € 11 tot € 15 per jaar. We begrijpen dat dit fors is. Maar € 11 was laag vergeleken met onze buurverenigingen. Met het nieuwe bedrag zitten we op de hoogte van Bommel en Doornenburg; de leden in Huissen betalen wat meer.

Voor die € 15 kunt u natuurlijk het een en ander van ons verwachten. Drie keer per jaar verschijnt Marktpraat, meestal vergezeld van een langere publicatie over een onderwerp uit de Gendtse geschiedenis. Per jaar organiseren we een excursie en drie lezingen. Deze zijn gratis. Wanneer u ons op maandagavond of woensdagmorgen bezoekt aan de Nijmeegsestraat 19, gewoon om eens binnen te lopen of om iets te vragen of op te zoeken, staat de gratis koffie altijd klaar. En dan het gebouw zelf; welke historische vereniging in de buurt heeft zo'n representatief onderkomen? Daarom hopen we dat u begrijpt waarom de verhoging nodig is. Loopt u gauw eens binnen!

Namens het bestuur van de Historische Kring,
G. Visser, voorzitter

D e abon-

nementsprijs voor het jaarboek "Terugblik" blijft € 6.-- en ook het lidmaatschap voor een huisgenoot blijft € 5.50.~

De penningmeester

Evenementen seizoen 2004-2005

Een seizoen met belangrijke momenten voor de "Historische Kring Gente". Wat gaan we doen?

Excursie "De Bataven. Een verdwenen volk" op zondag 14 november 2004

Ooit leefden er Bataven in Nederland. Verhalen over dit volk, eeuwen geleden opgetekend door Romeinse geschiedschrijvers, spreken nog altijd tot de verbeelding.

Welk beeld hebben de Nederlanders tegenwoordig van de Bataven? Waren het oermensen, barbaren gehuld in een berenvel en gewapend met een knots? Of staan ze in beschaving veel dichterbij ons en zien we ze als onze voorouders? Voorouders waar we trots op zijn om hun krijgshaftige verzet tegen de Romeinen?

In de overzichtstentoonstelling De Bataven komen bezoekers in aanraking met een grote variatie aan beelden over de bewoners van Midden-Nederland aan het begin van onze jaartelling. Op unieke wijze brengt het museum archeologische bodemvondsten samen met tekeningen van onder meer Govaert Flinck, schilderijen van kunstenaars als Ferdinand Bol en Otto van Veen, maar ook cartoons, reclames over Batavusproducten en werken op papier van Fiep Westendorp.

Het Valkhof is bij uitstek de plaats voor deze groots opgezette tentoonstelling. Hier lag immers 2000 jaar geleden het Oppidum Batavorum, de "stad van de Bataven".

Onze excursie wordt gehouden op zondag 14 november a.s. . Plaats: Museum Valkhof in Nijmegen. Aanvangstijd aldaar: 14.00 uur.

Vertrek vanuit het kringgebouw aan de Markt 20 te Gendt om 13.00 uur en met de mogelijkheid tot carpoolen.

Deze excursie is zeker de moeite waard en is voor iedereen gratis toegankelijk.

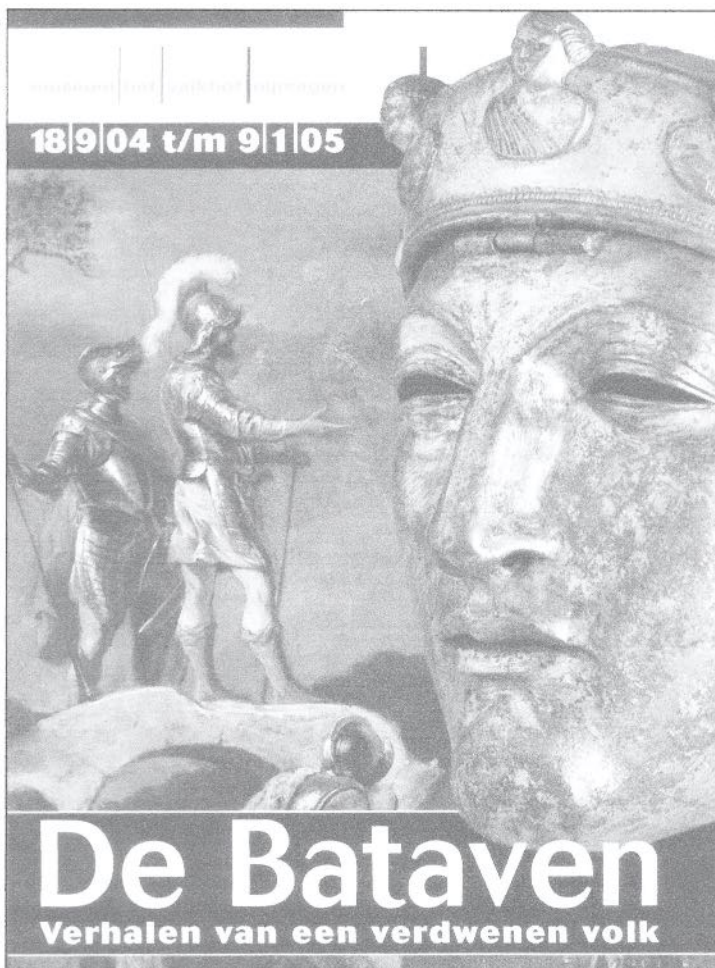
Denkt u even aan uw museum-, Rabobank-, of NS-pasje? De Historische Kring Gente past het verschil bij.

15 januari 2005 vanaf 14.30 uur.

Open dag in ons nieuwe onderkomen in het voormalige Gemeentehuis.

Wij zijn intussen druk met de verhuizing en met hoe deze dag een feestelijk tintje kan krijgen. U hoort dit als kringlid en relatie van ons ruim tevoren. Hulp in iedere vorm is welkom. Zie ook ons artikel "De historische kring gaat op stand wonen"

18|9|04 t/m 9|1|05

De Bataven

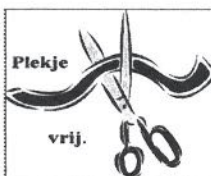
Verhalen van een verdwenen volk

Lezing over Defensiedijk en IJssellinie rond maart Verdere gegevens hierover in de volgende Marktpraat

Lezing over WO II rond mei 2005 door Wim Otemann.

Verdere gegevens volgen.

Ria-Schouten-de Haan

Gelezen:

Agendapunt voor de raadsvergadering van de gemeente Gendt, op 25 oktober 1904:

Goedkeuring van de begroting voor het jaar 1905 Batig saldo f 0.25 (dus ruim 11 euro-cent.)

De historische kring gaat op stand wonen

Stel je voor dat de huur van jouw arbeiderswoning net is opgezegd en je opeens een riant villa kunt betrekken. Blijdschap alom, of toch niet? Want zo'n kapitaal huis vraagt ook veel geld aan onderhoud, verzekering en belasting. Kan Jan met de Pet dat wel betalen?

Dit is een beetje de situatie waarin onze historische kring nu verkeert. Al 11 jaar maken we met veel genoeg gebruik van ons kringgebouw aan de Markt 20 in Gendt. De daaraan voorafgaande 10 jaar had ieder bestuurslid wel een persoonlijk historisch archief op zolder of zo. We vergaderden thuis en later in een kamer in de bibliotheek. Dat was geen ideale situatie, want we wisten nauwelijks wat er aan materiaal was en waar ieder mee bezig was. We waren daarom dolblij dat de peuterspeelzaal 't Hölleke verhuisde en wij die ruimte als kringgebouw kregen. Het duurde wel een half jaar dat bestuursleden en enkele vrijwilligers er op vaste uren in de week samen bijkluisten om er iets moois van te maken. Dat lukte en al gauw na opening vonden we onze draai. We kregen er steeds meer leden bij en ook de vaste groep vrijwilligers breidde zich steeds meer uit. Menigeen die op bezoek kwam van andere kringen benijdde ons om onze ruimte en aantal werkende leden.

Hoewel we het wel geprobeerd hebben, kregen we echter geen huurcontract, wel een gebruikersovereenkomst. De gemeente wilde als eigenaar van het pand namelijk zonder verplichtingen erover kunnen beslissen. Toen enkele jaren geleden Providentia in de verkoop kwam en de gemeente dat in bezit kon krijgen, mits Markt 20 een onderdeel van de ruil vormde, hoefde de gemeente dan ook niet lang na te denken. Gemeentewerken zou bij de herindelings toch al verhuizen en als goede huisbaas beloofden ze voor ons naar nieuwe huisvesting te zoeken. En ze hebben dat inderdaad gedaan. Even was Providentia in beeld, maar een tijdje later werd toch gefocust op het inmiddels lege gemeentehuis. Een prachtig historisch pand, een historische kring waardig. Het zou helemaal gerenoveerd en uitgebreid worden en dan huisvesting gaan bieden aan Kinderdagverblijf, Peuterspeelzaal en Historische Kring Gende.

Nu is het zover na veel bouwvergaderingen, waarin van onze zijde veelal Gerard Janssen en Henk Klaassen deelnamen. Het is een schitterend pand geworden, zoals we bij de oplevering op 27 september j.l. konden constateren. Wij krijgen de hoofdingang, hal, burgemeesterskamer, enkele werkkamers beneden, de raadszaal, de zolder en een gedeelte van

de kelders. Alleen de financiën vormen een struikelblok, maar het lijkt erop dat de gemeente bereid is die weg voor ons te banen.

Peuterspeelzaal en Kinderdagverblijf zijn meteen gestart met de inrichting, want ze willen zo gauw mogelijk in bedrijf zijn. Ook wij zijn begonnen met verhuisactiviteiten, maar omdat wij draaien op vrijwilligers zal het voor ons toch geruime tijd in beslag nemen. **Wij nemen als historische kring wel deel aan de opening van de andere partners op 13 november a.s.**

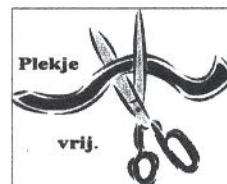
Wij zelf zijn dan nog niet zover, maar het is voor de bezoekers die dag leuk als ze het hele gebouw kunnen bekijken.

Wij hebben onze eigen open dag gepland op zaterdag 15 januari 2005, aanvang 14.30 uur.

Alle kringleden en onze relaties zullen daarvoor nog een uitnodiging en programma ontvangen, maar noteer het maar vast in de agenda. Tot dan zullen we tijdens de gebruikelijke openingsuren misschien niet altijd op Markt 20, maar op Nijmeegsestraat 19 te vinden zijn. Mensen die ons willen helpen zijn van harte welkom. Daarbij gaat het om hulp in de vorm van schoonmaken, inpakken en inrichten. Maar ook bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van een verhuisbusje of sponsoring van onze inrichting. We zijn als historische kring met onze bescheiden middelen altijd heel zuinig geweest, maar we zijn naast de inrichtingskosten zeker toe aan een snellere computer met uitgebreider geheugen en vergader- of werktafel(s) boekenkasten enz. Het hoeft niet nieuw te zijn, maar ook geen allegaartje. Dus als u een bedrijf heeft of weet dat een nieuwe inrichting krijgt, denk dan ook eens even aan ons.

Tot binnenkort.

Yvonne de Boer

Gelezen in een circa 100 jaar oude Katholieke Illustratie:

Zoontje: "Mamma, hoe hiet die man?"

Moeder: "'t Heet niet hiet, 't hiet heet!"

Oude winkeltjes een publiekstrekker

Tijdens het laatste kersensest bleek dat wij met onze presentatie van oude foto's van winkeltjes in Gendt een schot in de roos hadden. De tentoonstelling werd druk bezocht, maar dat is niets nieuws. Want het loopt al jaren buitengewoon goed. Maar de mensen bleven veel langer hangen bij de foto's en haalden ook weer anderen erbij om met elkaar herinneringen op te halen. Vaak kregen wij als Historische Kring te horen dat wij die en die winkel er niet bij hadden. Helaas, wij hebben niet van alle winkeltjes die er ooit in Gendt geweest zijn een foto. Soms is die gewoon nooit gemaakt, of verloren gegaan of zit nog steeds in een vergeten plakboek. Soms bij u? Maar wat we hadden was een succes. Zelfs zo, dat wij regelmatig na afloop van mensen de vraag kregen of wij die tentoonstelling nog een keer zouden herhalen. Wie weet. Maar als smaakmaker volgen hier nog enkele oude prentjes.

Culturele manifestatie en open monumentendag

Soms blijven mooie plannen, mooie plannen. Er was al voor de open monumentendag aangekondigd, dat een en ander onder voorbehoud was en dat was maar goed. We wilden in het kader van het thema verdediging een kazemat in Bemmelen helemaal in stijl inrichten. Deze kazemat stond op de nominatie om verplaatst te worden en als dat op tijd gelukt was, was deze kazemat prima toegankelijk voor het publiek geweest en was het een hele happening geworden. Maar helaas had het nog heel wat voeten in de aarde. U zult wel in de krant

gelezen hebben dat er nu pas plannen geconcretiseerd worden om er enkele geschutskoevels van de Houtakker naar de Karstraat te verplaatsen. Verder zou er een prachtige folder over alle verdedigingswerken in Lingewaard en omgeving moeten verschijnen, ware het niet dat we de financiering niet rond kregen. De gemeente Lingewaard was wel geneigd iets bij te dragen, maar het gat in de begroting kregen we niet gevuld. Hadden wij maar wat weldoeners achter de hand die het cultureel erfgoed een warm hart toedragen. Maar onze schatkist is net als die van het rijk ontoereikend.

Niet getreurd, de rest van het programma is uitgevoerd. Bovendien kwam er nog de opening van de Poelwijktoren op zaterdag 11 september bij. Dit was een buitenkansje, want de toren was al jaren niet te bezichtigen. Koen Meijaard, de eigenaar van Huize Poelwijk en het terrein, had de poortoren (eigenaar: de Stichting Gelderse Kastelen) voor zover mogelijk in tip/top conditie gebracht. Hij beantwoordde vragen en voorzag iedereen van achtergrondinformatie. Als bewoner van Huize Poelwijk komt hij nogal eens extra bijzonderheden over zijn terrein en de bouwwerken tegen en dit was ten voordele van de bezoekers. Vroeger, toen de Historische Kring een aantal jaren op rij de toren open had op Open Monumentendag, kwamen er op het laatst nog maar weinig mensen op af, maar nu maakten heel veel mensen van de gelegenheid gebruik. Een geslaagde dag, net als de Culturele Manifestatie de volgende dag in Kasteel Doornenburg. Alle historische kringen in Lingewaard hadden samengewerkt om rond het thema verdediging tentoonstellingen in te richten. Foto's en kaarten lieten zien wat er in het verleden aan verdediging opgericht was en in vitrines waren (kanons)kogels en andere archeologische spullen te vinden. Bovendien liepen de gratis ballonnen voor de kinderen als een trein en zweven deden ze soms nog beter als je naar het plafond of de lucht keek. Ook de overige activiteiten in Kasteel Doornenburg trokken net als ieder jaar weer een hoop mensen. Ferdinand van Hemmen verzorgde een fietstocht die in de praktijk door het winderige weer in een wat kortere wandeltocht uitmondde. Als extraatje stelden de krakers van Fort Pannerden het fort ook die zondag open. Kortom, genoeg te doen.

Volgend jaar zal bij de Open Monumentendagen religie de klok slaan. U hoort het nog wel.

Yvonne de Boer

Gedenkboek

In de voorzomer ontvingen wij een boek uit 1923 van de Historische Kring Huessen, met de uitvoerige titel: **GEDENKBOEK ONTSTAAN EN DERTIGJARIGE WERKZAAMHEID VAN DEN DIOCESANEN BOND VAN R.K. WERKLIEDEN-VEREENIGINGEN IN HET AARTSBISDOM UTRECHT 1893—1923.**

De reden van die overdracht aan ons, was dat in het boek een artikel over Gendt staat, waarin de toenmalige pastoor Huijgens een hoofdrol speelt.

Veel Gendtenaren weten inmiddels wel dat pastoor Huijgens indertijd veel voor de Gendtse gemeenschap heeft betekend. Op het Gendtse industrieterrein is om die reden een straat naar hem vernoemd. Een geste die hij dik verdiend heeft. Alleen had men wel een iets meer aansprekende locatie kunnen bedenken en wat meer zorgvuldigheid kunnen betrachten met de schrijfwijze

van de naam (Huijgens i.p.v. Huijgens). Vanuit 8 plaatsen in het aartsbisdom, waaronder Gendt, werd een artikel in het boek geplaatst

Wij laten de Gendtse bijdrage uit 1923, met de schrijfwijze uit die tijd, hierna volgen.

GENDT. In 1892 deed de Zeereerw. heer Th. Huijgens z.g. (*zaliger gedachtenis*) zijn intrede als pastoor in het Betuwsche dorpje Gendt. Zeer spoedig had hij de nooden van zijne parochianen gezien en met zijn scherpen speurzinn de middelen gevonden, om vooral de arbeidende klasse zijner parochie omhoog te brengen.

In 1895 richtte hij op de R. K. Werklieden-Vereeniging "Providentia". De statuten dezer vereeniging werden goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 24en Juni 1895, no. 85. Het doel dezer vereeniging was de bevordering der stoffelijke en zedelijke belangen van de ingezetenen van Gendt. Ofschoon niet aangesloten bij den

Op de foto zitten van links naar rechts: G. Th. Janssen; W. Witjes; B. W. Wegman, voorzitter; W. Hendriks, penningmeester; H. W. Geurts, secretaris; staande links Th. Nissen, rechts J. L. van Rijn; voor de tafel staat het portret van den eersten adviseur, den Zeereerwaarde. heer Th. Huijgens z.g.

Bond van R. K. Werkliedenverenigingen in het Aartsbisdom, kunnen we deze vereeniging toch gerust tot een der oudste afdeelingen rekenen.

Na de bekendmaking van den zendbrief "Rerum Novarum", verscheen in druk van ons "pastoorke", die klein was van gestalte, maar groot in kennis, een broederlijk woord tot de christelijke arbeiders. In dit twaalf pagina's groot geschriftje lezen wij dezen zin "Vereenigt U, daarom, arbeiders en tracht de verkeerde elementen die een smet werpen op uw stand, in uwe vereeniging tot degelijke mannen te vormen. Mocht U dit na herhaalde pogingen niet baten, werpt ze dan uit, werkt dan met alle goede elementen samen tot groei en bloei van de fabriek. Een dusdanige vereeniging, het lijdt geen twijfel, zal gesteund worden door de patroons, omdat zij zal strekken tot stoffelijk welzijn zoowel van patroons als van arbeiders".

Zondag op Zondag kwam Zijn Eerw. in het vereenigingsgebouw en gaf daar zijn vele lessen. Hij bracht bij de leden van Providentia zeer veel godsdienstige, sociale en politieke kennis aan. Hij zag in de toekomst.

De eerste voorzitter van deze vereeniging was J. W. van der Meulen en verder A. W. Smit, B. W. Wegman en heden J. de Beijer. Het bestuur bestond uit de heeren J. de Beijer, voorzitter; R. W. Nissen, secretaris; W. Hendriks, penningmeester; J. L. van Rijn; E. G. Schouten.

Als vurig drankbestrijder wist pastoor Huygens z.g. een kern van menschen om zich heen te vergaren, die met Z.Eerw. dezelfde gedachte hadden: wij moeten met alle macht den drankduivel bestrijden. Z.Eerw. werd hierin vooral krachtig gesteund door Th. B. Makaay. (*hoofdonderwijzer*)

Reeds in 1895 werd dan ook een afdeeling van het *Kruisverband* opgericht. De volgende vereeniging, die door Z.Eerw. werd opgericht, was de vakbond voor Steenfabrieksarbeiders. Deze vereeniging is maar enkele jaren oud geworden, daar het bestuur onmachtig was iets te doen, daar de leden geen zin hadden veel contributie te betalen. De voormannen in deze vereeniging waren de Zeereerwaarde heer pastoor Th. Huijgens en Th. B. Makaay. Ook traden op den voorgrond de voorzitter H. Braam en de bondsadviseur; de Zeereerwaarde heer Dr. J. J. A. Haanebrink.

De bouw der nieuwe kerk verlamde een beetje het vereenigingsleven. De boeren hadden ook hun organisatie gekregen en nu zag men in, dat de arbeiders

ook hun organisatie moesten hebben en zoo kwam nu een afdeeling der R. K. Werkliedenvereniging. De eerste adviseur was de Zeereerw. heer E. F. de Jong, thans pastoor te Sloten (Fr.) en heden de Zeereerwaarde heer H. M. Morsel.

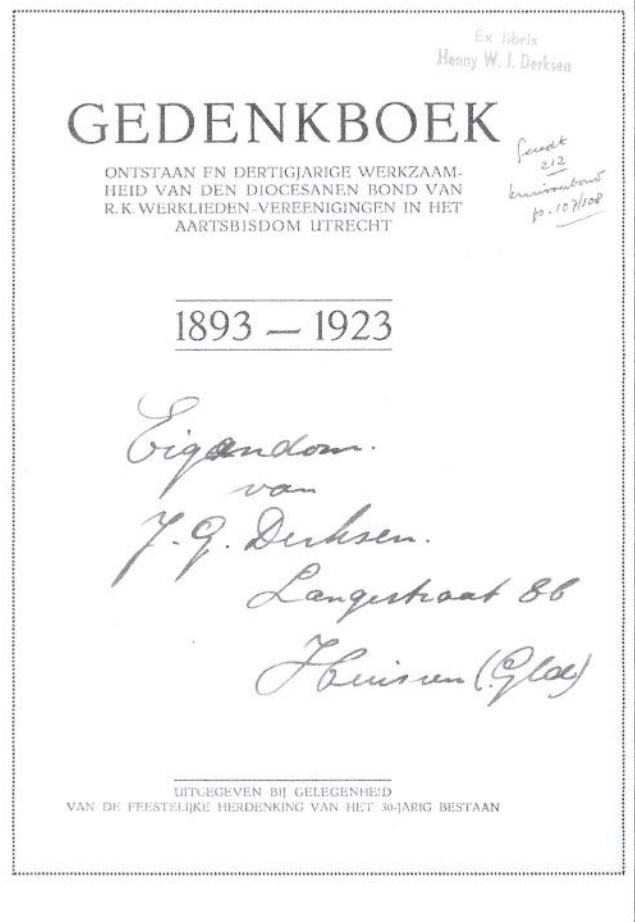
Voorzitter waren achtereenvolgens H. Braam, J. de Beijer en thans B. W. Wegman.

Den 9en Juli 1916 werd voor de tweede maal een afdeeling van steen- fabrieksarbeiders opgericht. Nu echter werd het een afdeeling van den R. K. Steenfabrieksarbeidersbond "St. Stephanus". Het 'bestuur is samengesteld als volgt: H.. Braam, voorzitter; Th. Schennink, secretaris; Th. Roording penningmeester; H. Huting, W. G. Willemsen; J.L.I.van Rijn.

Spoedig na oprichting van de afdeeling Gendt van de R. K. Werklieden-Vereeniging werd opgericht de R.K. Coöperatieve Vereeniging "Draagt elkanders last". De statuten dezer vereeniging werden goedgekeurd 24 Februari 1919, no. 46.

Bij de oprichting van de *Kleinvee-Centrale* werd in Gendt door den districtsbeambte J. J. A. Verplak den 23en Maart 1921 eene afdeeling opgericht, die tot heden zeer nuttig werkt.

Ziehier in een kort bestek den loop van het vereenigingsleven in ons dorp.

Het altaar op de Gendtse 'Camping Waalstrand'..

De eigenaar/beheerder van camping Waalstrand werd vaak gevraagd waarom er een klein heuveltje met bomen en een altaar op de camping staat. Wij kregen het verzoek om een korte tekst met een uitleg te leveren, ter plaatsing op of bij het altaar.

Via Leo Schennink en Yvonne de Boer leverden wij de navolgende tekst:.

In de tijd dat Nederland grotendeels protestant werd, bleef Hulhuizen als Duitse enclave katholiek. Uit wijde omgeving gingen mensen naar de kerk in Hulhuizen. Die bevond zich in de buurt van de huidige scheepswerf Vahali.

Door het aanwassende Waalwater werd de kerk bouwvallig en moest in 1844 worden afgebroken. Op de plaats van het voormalige priesterkoor werd een kleine St. Maartenskapel gebouwd.

Iedere zondag na Sacramentsdag werd hier een processie gehouden, want Hulhuizen bleef zijn procesievrijheid houden toen het in 1817 Nederlands gebied was geworden. De Hulhuizense Omdracht liep van de kapel tot aan het heuveltje, waar het hoofdaltaar van beton stond. Hier werd de H. Mis opgedragen, als het kon dooreen bekend geestelijke die afkomstig was uit deze omgeving. Het hele terrein van de huidige camping was dan vol mensen. Door de vernieuwingen in de kerk raakte deze omdracht in onbruik. Daarom werd de kapel uiteindelijk in 1966 gesloopt.

Onder eiken bij de camping staat als herinnering nog een rustaltaar. In de jaren '50 van beton vervaardigd. Daarop de altaarsteen uit de kapel van Hulhuizen, die als enige bewaard gebleven is. Een replica van het kapelletje is te vinden aan de Munnikhofsestraat. Het is een Mariakapel, die in 1999 op persoonlijk initiatief tot stand gekomen is en overdag open is voor bezinning en gebed.

Reakties van Leden (zie ook 11 en 19)

Stef Kregting reageerde op ons verhaal in vorige Marktpraat over **Speule en spellekes**.

Hij noemde nog een paar spelletjes:

Knopepötje: Een cirkel met een lijn en een vierkantje. Als daarop met een knoop werd gegooid, mocht je de misgeworpen knoop van je tegenstander pakken

Verhaaltje: Arnold van Meekeren had in zijn zeer jonge jaren op een dag al zijn knopen verloren. De volgende dag kwam hij weer bij zijn vriendjes en zei: "Now hè'k wèr knope zat!" Des zondags wilde zijn vader Jan zijn goeie pak aantrekken om naar de kerk te gaan en ontdekte toen dat er geen enkele knoop meer aanzat. De rest van het verhaal ont-

breekt.

Steukere: Op een slee gaan zitten en zich met behulp van twee stokken, waarvan in het einde een spijker zonder kop was geslagen, door middel van prikken in het ijs, zich voortbewegen.

Trillepietje. (Huissense benaming) Een knoop met twee gaatjes. Een draad dik garen of dun touwtje van minstens een halve tot driekwart meter door de gaatjes dat daarna met de uiteinde aan elkaar wordt geknoopt. Met de duimen de draad ietevat spannen met de knoop in het midden. Daarna de knoop flink laten doordraaien.

Dan stoppen, de draad laten vieren en weer strak trekken. Je krijgt dan een jojo effect. Tegen een ruit houden geeft een ratelend effect.

Ien 't Gendts: Den dokter en 't pjèd

Op den woensdagmer zo um en um halftien, bij 't onderkomme van de historische kring, gaon we èrs 'n hortje um de grote toffel bij mekaor zitte.

D'r zien d'r 'n por, zwat altied de eigeste, die mèt 't koffiezètapperaat aon de geng gaon. Èkkes wördt 'r bepraot of t'r dringende dinge op stapel staon. Zo niet dan beginne we mèt 'n koffiepauze. Allemol koffie en 'n inkeling thee.

Zo now en dan, eigenlijk knap duk, is t'r iemand jaorig gewès, of is t'r thuis wat overgebleve of zo'n soort smoesje, en dan hèwwe d'r ok nog wa bij.

Dan worre zo as gebruikelijk ni'tjts uitgewisseld, den een of ten andere dur de schuurzak gehaold, ofwat ok t'r toffel kum.

Zo kwame we lès us te praote over pjèd ri'je. Toe wier d'r ok gepraot over dokter Burg, die vroeger ien de oorlogsjaore as opvolger van dokter Koenders, nog al ins op 'n pjèd zien patiënten afree. Dorbij ding 't vechoal dat 't pjèd dukkes èrder dan den dokter thuis was.

“Over dokters en peijd gespraoke” zei ik toe. “Wete gillie nog van 't feest van Gendt Zeuveviefstig?” Toe zeie ze zoiets vanne “wa bedoewl je dormè?”

Wa'k toe vetèlde za'k now vör ollie, lèzers van Marktpraat, ok marris opschriev.

Vrijdagaovond, den zovulste juni van 't jaor 1983 wier ien Gendt de feeswèk "Gendt 750 jaar Stadsrechten" officieel geopend. 't Dagelijks bestuur, Nico van Alst, Diny van den Berg en ik zei de gek, had die opening as volg geregeld:

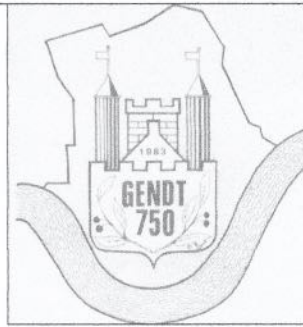
D'r was van Brom 'n landouwer gehuurd en dor moesten dan de commesaris van de koningin, Mollie Geertsema en zien vrouw, ien zitte en HaPee, of te wel Henk Ederveen en zien vrouw Nieske. Henk was toe 'n hortje loco omdat ter net 'n burgemeesterswisseling was ien Gendt

Achter den landouwer moste alle genodigden lopes volge. Burgemeesters en andere hoge piete uut de omgeving en uut Gendt eiges.

De optoch mos gaon van 't gemeintehuus nor de pruttetanse kèrk. Tusse de kèrk en 't vroeger kleine diekske stonde 'n hele kwak stoele klaor vur de genodigden. Vur 't publiek was t'r plek zat tegen 't taluud van de diek en op den diek eiges.

Toe 't zowied was, liep ik same mè dokter Dèkkers as leste of zwat leste achter ien de stoet mee.

We hadden 't tur over da we 't goed getroffe hadde mèt 't wèèr. Zonnig, lekker temperatureke en hos gin wiend. “Ja,” zei ik, “We hèmme alles heel goed veurbereid. Op tied met de noveen begonne. En dan nog n aorig doktertje

Door graaf Otto tot stad toen verheven,
zal Gendt, in het feesten bedreven,
met eendracht en vlijt,
de crisis ten spijt,
'm 'ns even van Jetje gaan geven!

neven ow, wa wil je nog meer. Ik meug mien eige bes op de bors kloppe, as één van degenen die 't um allemaol gelap hemme”.

Kort en goed, ik liep dor mar zo'n beetje slap te zwetse en interessant te doen.

Ik zei dat toe allemaol niet ien 't Gendts, want dan has ze 't misschien niet ins kunne verstaon. Ze was toe ummes pas 'n jaor of ach tot tien ien Gendt.

Bi'j Boerstal zou de stoet grutter worre. Um den hoek tor stonne twee pèjd klaor, één mè graaf Otto d'r op en één vur de gravin. Graaf Otto was degene die 750 jaor geleje, ien 't jaor 1233 aon Gendt stadsrechten gaf.

Wim Otemann mè zien vrouw Riet Weijenberg waren opgedof as 't echtpaar.

Achter de graaf ston de harmonie opgestèld. Die zou aanslute as de stoet verbij was en as de graaf zich ok bij den optoch iengevoeg zou hèmme. De graaf, Wim Otemann, zei iets tegen 't pjèd en da dee'n por stepkes vurrut. **(Gaauw op 't volgendeblad kiekie!)**

Iemand van schutterij of harmonie knalde op de trom en de muziek begon te speule en toe was 't as of de hël losbarste!

't Pjèd van de graaf schrok van 't lawijt, steigerde en gieng recht overeind op de achterpeut staon.

Wim glee umlèèg, bleef heuike en lag op straot. 't Geschrokken dier verstopte zich en traoj Wim op 'n bovenbeen en knie. Alles was ien rep en roer. De minse schrokke en hiele hun hart vas en de muziek stopte nes zo schiellik as tie begonne was.

Dokter Dekkers en ik zagen 't allemaol vlak vur onze oge gebeure. Ik greep ur bi'j de hand en holde naor den iengang van 't huus van Boerstal. Dor ston de hele familie op de stoep. Ik riep: Gaauw, gauw, bel den dokter!

Ze keke mien n bitje vrèmd aon en toe kreeg ik 't pas ien de gaote: Ik had eiges den dokter bi'j de hand vas.

't Klogje wor ik koffie mee dronk zei tege mien: Da vehaol mo'j us ien Markpraat zètte.

En now hèk da dus gedaon.

Volges mien is den dokter mè Wim ien den ambulance nor 't ziekenhuis gegaon en hèt 't allemol vèrder meegemak. Want 's aoves was t'r receptie ien Provendentia en dor broch ze ons op de hogte. Ze was nog helemol overstuur, want ze kreeg toe nog de traone ien de oge, wee'k nog.

Now kuj uutscheie mè hard op lèze.

**De tekening van 't pjèd is van Truus Teunissen-Scholten
En 't vehaol is van Harrie Scholten**

Wim bracht 't er niet zo geweldig vanaf. 108 Verpleegdagen in het ziekenhuis waren er voor nodig voor hij weer naar huis mocht. Een nog veel langere tijd heeft hij moeten revalideren.

Zijn vrouw Riet heeft tijdens de feestweek bij een aantal aangelegenheden, graaf Otto als zijn vrouw gerepresenteerd.

P.S.

Nim mien nie kwaoliek minse.

Ik ha 't vehaol wa hierbove steet, helemol klaor vur Marktpraat mè plaatjes en al en toe doch ik: Eigenlijk mo'k 't'r ès nog us èkkes mè Wim en Riet Otemann over hèmme.

Da hè'k dan ook gedaon en mar goed ok!.

Toe ik 't vehaol ha veurgelèze zeie ze høs geliek: "Da's zo helemol nie gebeurd. Ge kun dokter Dekkers nie bi'j de hand gehad hèmme. Zi'j was vur 't ongeluk al de tied al bi'j ons, want ze was bi'j de Peijedeclub. Riet zat as gravin op 't andere pjèd en de dokter hiel da bi'j de teugels um kalm te blieve. Da pjèd dan.

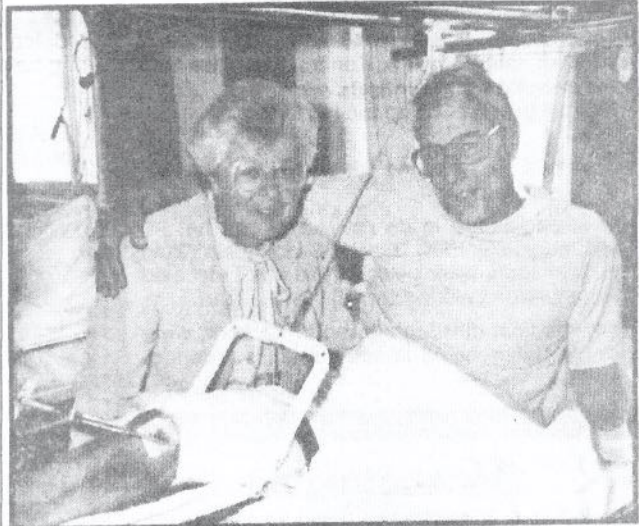
Dokter Dekkers is die eigensten aovend nie mee gewès nor 't ziekenhuus, mar ze hè wel d'r nor opgebeld um te vernemen hoe en en ander verlope

was. Den anderen dag, zaoterdag, is ze nog wel bi'j Wim ien 't ziekenhuus gewès

En now? Wa now? Hè'k geloge, of hè'k 't gedroomd, of zou'k ze niet allemòl mèr op 'n ritje hèmme?

Ik probier altied zo weinig meugelijk te fantaziere, ok disse keer hè'k da gebrobierd, mar 't is me niet helemol geluk. **Nog us 'n keer, Harrie Scholten.**

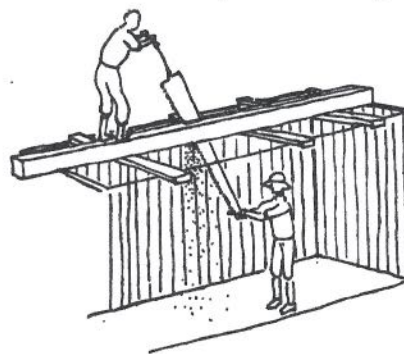
Met de groeten van Wim

● Wim Otemann, met het gebroken rechterbeen omhoog, heeft bezoek van zijn vrouw Riet. Hij kan nog lachen, want „het had veel slechter gekund.“

Uit de Gelderlander van maandag 20 juni 1983

Reacties van Leden (zie ook 9 en 19)

Op het artikel Kruigangen in vorige Marktpraat over onder meer planken zagen, reageerde Thee Peters. Hij vertelde dat bij zijn ouders thuis in de Kruisstraat op zolder nog zaaggereedschap lag dat gebruikt was bij de in het artikel besproken onderwerpen.

Het huis brandde in 1934 af, waarmee het meeste verdween. Een zaag is nog bij broer Wim in Huisen terecht gekomen, Waar ze in een boom gehangen werd. Jaren later was de zaag in de boom vastgegroeid. Wraakactie van de boom?

Op 17 september 1944 viel er een vracht bommen in de Gendtse polder op een klein woonwijkje bij steenfabriek De Zandberg. Vier burgers vonden de dood. De militaire achtergrond van deze aanval was nooit bekend, totdat de schrijver van dit artikel bij het bestuderen van Amerikaanse documenten ontdekte dat het een vergissing is geweest. De navigators pakten de verkeerde Waalbocht.

Operatie Market Garden

Op die zondag begon de operatie Market Garden. Vanuit België zouden de Geallieerden snel door Brabant oprukken naar Arnhem en verder. De Duitse bezetting in west en midden Nederland zou dan afgescheiden worden van de Heimat en de oorlog zou snel afgelopen zijn. Voor die snelle opmars was het nodig dat vitale rivierovergangen in de route van het grondleger bij verrassing zouden worden veroverd. Om dat te bereiken werden luchtlandingstroepen ingezet, die vlak bij de bruggen moesten landen en zorgen dat ze die ongeschonden in handen kregen.

Dat was een riskante strategie. Om de risico's te beperken werden zeer veel gevechtsvliegtuigen ingezet om aan de verdediging van de Duitsers tevoren zoveel mogelijk afbreuk te doen. Meer dan 800 zware bommenwerpers stegen die ochtend op om vele doelen te bestoken. Die doelen waren voornamelijk luchtafweergeschutopstellingen langs de routes van het luchtlandingsleger, dat enkele uren later zou overvliegen. Eén van die doelen was gelegen in een bocht van de Waal bij Heesselt (ten noorden van 's Hertogenbosch). Deze bocht leek precies op die bij Gendt, hetgeen op het hierbij afgedrukte fotoblad uit het boek "Blik Omhoog" in beeld is gebracht.

De bombardementseskaders van de USAAF
8th USAAF, het 8e luchtleger van de United States Army Air Force, bijgenaamd "Mighty Eight", bestond uit drie bombardementsdivisies. De 1^e Divisie vloog deze dag naar het zuiden van Nederland en de 3^e Divisie kreeg doelen langs de grote rivieren toegewezen. De geschutslocaties moesten vanaf grote hoogte worden gebombardeerd. Dat betekende het leggen van bomtapijten over het doel. Die ochtend werden ook een groot aantal lichtere vliegtuigen ingezet, die met aanzienlijk grotere precisie konden aanvallen (b.v. de Willemskazerne in de Arnhemse binnenstad). Maar die laten we in dit artikel buiten beschouwing.

De gigantische stroom bommenwerpers vloog over de Noordzee. Zij waren voornamelijk gelegd op vliegvelden in Suffolk (het kustgebied ten N-O van Londen). Van de 3^e Divisie, waar Gendt mee te maken kreeg, stegen 444 Vliegende Forten (B-17)

op om die morgen hun doelen (60 in totaal) te bereiken. Naar Schouwen-Duiveland vlogen 72 toestellen rechtstreeks. De rest kwam binnen over Noord Holland en het IJsselmeer omdat daar minder te vrezen was van luchtafweer. Reeds boven Egmond aan Zee splitsten zich 132 vliegtuigen af om van het noorden uit naar doelen in de wijde omgeving van Moerdijk en bij Zaltbommel/Geldermalsen te koersen. Daarbij week één van de eskaders af van de koers en verscheen boven Gendt.

De hoofdmacht van nog 240 vliegtuigen vloog over het IJsselmeer naar Steenwijk en Groenlo. Daar keerden ze en begonnen zich vele kilometers van te voren te richten op hun doelen. Die lagen langs de Veluwezoom van Vliegveld Deelen tot Ede en Wageningen, maar ook in de Betuwe tot aan Lent en Nijmegen. Het was voor de Amerikanen een heel geregeld om die krioelende massa vliegtuigen in een goed georganiseerde mega-raid te formeren. De organisatie en het verloop van deze operatie en de bombardementen langs de Veluwezoom op Deelen, Oosterbeek, Wolfheze (34BG), Wageningen en Ede, is gedetailleerd beschreven in het boek "Blik Omhoog" (Cor Janse; Boek II-1996). Daarin vindt men ook uitleg over de techniek en tactiek van het bombarderen, afbeeldingen (ook in doorsnede) van de B-17, tekeningen van de bommen, en beschrijvingen van de bemanningen over hoe het er in zo'n bommenwerper aan toe ging. De samensteller bemachtigde dozen vol archiefmateriaal uit de staatsarchieven in Washington en spoorde bemanningsleden op die op 17 september hoog in de lucht hun werk deden. Sommige B-17's fotografeerden tijdens het afwerpen van de bommen. Zodoende werden ook foto's aangetroffen die boven Gendt zijn genomen. Die foto's leidden – 60 jaar na dato – tot deze publicatie.

34^e BG in de bocht.

De 34^e Bomb Group was gelegen op het vliegveld Mendleson. Een bomgroep (BG) bestond uit vier squadrons met elk 12 bommenwerpers. Twee groepen van 12 vliegtuigen moesten bommen gooien op het dorp Wolfheze, waar kanonnen waren gemeld door de ondergrondse. Die stonden er wel

maar ze waren niet operationeel. Het dorp werd platgegooid en er vielen zo'n 90 doden. De kanonnen bleven nagenoeg onbeschadigd en slechts enkele Duitsers sneuvelden.

De andere formaties van 34BG vlogen over het IJsselmeer en de Gelderse Vallei naar doelen in het rivierengebied. 12 B-17's moesten kanonnen uitschakelen in de omgeving van Waardenburg (Tuil). De bommen vielen echter op geruime afstand van het doel in het bouwland. Een ander eskader van 6 toestellen miste eveneens hun doel bij Geldermalsen (Est), waarbij enkele burgers omkwamen.

Gendt.

De laatste groep van 6 toestellen vloog naar geschutopstellingen in de Waalbocht bij Heesselt. Dat dachten ze tenminste. In werkelijkheid bombardeerden ze een nagenoeg identieke rivierbocht bij Gendt, hemelsbreed ruim 40(!) kilometer van het eigenlijke doel. Weliswaar rapporteerde de bommenrichter van het leidende toestel van zijn koers te zijn afgeweken, doch de bemanningen van deze groep van 6 zijn zich klaarblijkelijk niet van deze vergissing bewust geweest. Uit de evaluatie (staf)rapporten blijkt dat er nogal wat "confusion" (verwarring) was bij het aanvliegen en er worden daardoor noodzakelijke koerscorrecties gemeld. Hoe dan ook, de bewijzen voor de vergissing zijn er, want de luchtfoto's van het bombardement tonen de afwijking aan.

Vanuit het noorden (naar de lezer toe) aangevlogen, vallen de bommen naast steensfabriek "de Zandberg bij de Waalbocht in Gendt (linksboven in het midden). Aan de overkant Erlecom en links onder de Ooypolder bij Nijmegen. Rechtsboven ligt Kekerdom. Gefotografeerd op ruim 21000 voet (bijna 650 ½ km), zondagmorgen 10.35 uur (Ned. tijd)

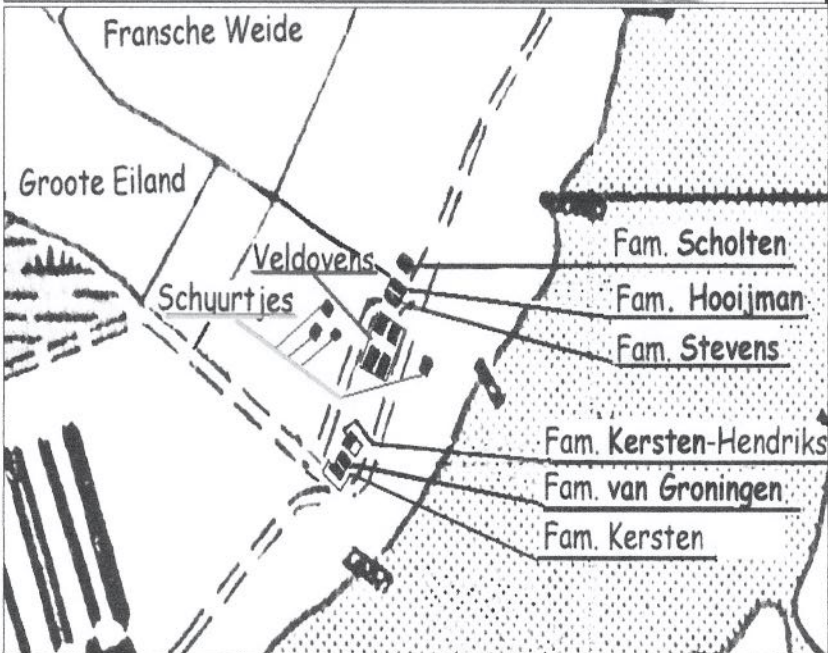
Rechts: Vergelijking tussen de Waalbochten bij Heesselt en bij Gendt. Op de foto zijn de inslaande bommen te zien. Ze vielen rijwel op de woningen. Compositie uit "Blik Omhoog".

Bij de steenfabriek.

Voor zover wij weten stond in de Gendtse polder geen afweergeschut. Men had opdracht alleen te bombarderen als het doel te identificeren was. De enige plek bij De Zandberg die in aanmerking kwam, was het terrein met begroeiing achter de boerderij (bongerd en andere begroeiing en opstalletjes), de "Terwindt-restanten" (oude ovens) en de schuurtjes en rietmatten (Piet Stevens). Men kan zich voorstellen dat aldaar het geschut werd vermoed. Misschien stonden er ook wel rietoppers van Stevens, die daarvoor konden worden aangezien. Hooijman had kort te voren nog tegen zijn buurman gezegd dat hij het riet beter van het groen en onkruid kon ontdoen omdat het met al dat groen erop veel op camouflage leek.

Om 10.35 uur zondagmorgen kwamen de 6 B-17's over Gendt aanvliegen. Zij losten hun lading ongeveer 3 kilometer voor het doel op een hoogte van 21.000 voet (ca 6½ km), waarna de 174 bommen van 260 lbs (=118 kg) naar de plaats van de inslagen zeilden. Het waren z.g. fragmentatie (splinter)bommen, dus met een grote scherfwerking. De projectielen waren uitgerust met een neusontsteker zonder vertraging. Daardoor ontploften ze boven het maaiveld, hetgeen effectief was voor het uitschakelen van geschut en bemanningen. Maar ook van burgers, zoals hier. De bommen vielen schuin naast en achter vier bewoonde panden. De eerste woning (thans nr.13) was de boerderij van de familie Van Groningen, waar toen ook Gradus Kersten ("Gradje de Kers") woonde in een aan de linker-

zijde van de boerderij aangebouwd woongedeelte. Aan de andere kant stond de voormalige smederij van de oude steenfabriek van "Nollus" Terwindt (uit Velp). De voorkant van die smederij was nu een werkplaats bij de boerderij, terwijl het achterdeel het woonhuis van het jonge echtpaar Kersten-Hendriks (Teun Kersten was een broer van Gradus) was. Daar waar thans het weideperceel is, lagen restanten van de in onbruik geraakte veldovens. Er stonden ook enkele schuurtjes. Die opstallen werden benut door Piet Stevens, die rietmatten vervaardigde voor de steenfabriek (voor afdekken van bak-

De situatie van destijds. "De Zandberg". Schets H.J.Klaassen. Daarboven een detail van een foto die een seconde eerder genomen werd dan die op de vorige pagina waarop de eerste bommen insloegen. De zwarte pijl is van een Amerikaanse viltstift. Foto: US-National Archives.

stenen tegen regeninslag). Stevens woonde in het dubbele huis ernaast en Hooijman aan de andere kant. In het laatste huis woonde de familie Scholten. Tussen de dubbele woning en de dijk (toen een nauwelijks begaanbaar dammetje) stond nog een kippenhuur, die een voltreffer kreeg.

Slachtoffers

Op de foto is te zien dat veel bommen in de polder-velden insloegen, maar ook een groot aantal achter en naast de woningen. Tot over de dijk en ook nog in het water. In de wei werden enkele koeien van de

boerderij gedood en een paard zodanig gewond dat het naderhand moest worden afgemaakt.

Vrouw Van Groningen (60) werd in het "geutje" (een soort verbindingsgang tussen het woon- en bedrijfsgedeelte van de boerderij) getroffen toen zij bezig was soep te koken en naar de deur liep. Haar onderlichaam werd daar opengereten en ze stierf, na een minuut of tien nog bij kennis te zijn geweest. Haar dochter Dora was bij haar en mankeerde niets. Beide zoons waren thuis. Ze waren naar de vroegmis geweest om het gevaar van arrestatie (arbeidsinzet) te ontlopen en stonden aan de voorkant van het huis op de dam. Geert zag de bommen vallen en en doken naar de grond, maar **Jan (28)** werd in het achterhoofd getroffen. Zijn schedel werd gedeeltelijk weggeslagen en hij stierf na ruim een uur. Geert lag iets verder met de armen over zijn hoofd en werd met scherven in zijn hand slechts lichtgewond. Hun vader zat in de (RK) kerk toen de bommen fluitend over de dienst gierden. De kerkgangers raakten min of meer in paniek om buiten te komen en men klom zelfs over de banken. Het werd al snel duidelijk dat de projectielen in de polder waren gevallen en vader Kobus van Groningen snelde naar huis. Daar trof hij de catastrofe aan. Buiten zichzelf van woede zwoer hij de daders wraak. Enkele weken later (op 24 oktober) werd hij zelf dodelijk getroffen door een geallieerde kogel toen een jachtvliegtuig bij Didam (ze waren geëvacueerd in Beek en op weg naar Loil) een Duitse auto aanviel. Boer Van Groningen (64) kreeg een mitrailleurkogel door zijn hals. Hij leefde nog drie dagen. Toen wist hij: "ik ga naar Moeder en Jan". Zijn dochter Marietje werd door een kogel in haar enkel getroffen. Het herstel van deze verwonding is door oorlogsomstandigheden nogal gecompliceerd verlopen.

Leen (Helena) Kersten-Hendriks (28) werd dodelijk getroffen toen zij op de dam wegholde naar een schuilgelegenheid en een bombscherf haar trof in het onderlichaam. De wond leek uiterlijk niet catastrofaal, maar nadat ze op een platte boerenkar naar het ziekenhuis in Bemmelen was vervoerd, overleed zij de volgende dag. Ze was in verwachting van haar tweede kind. Haar man Teun was bij zijn zus even verderop (Dien Scholten-Kersten). Leen's halfbroer Frits Kersten raakte ook gewond, maar herstelde. Hij draagt reeds 60 jaar een scherfje in zijn lichaam mee.

Op huisnummer 14 zat **Piet Stevens (44)** met zijn dochter **Truus (9)** op schoot achter het huis. Hij werd zwaar gewond aan zijn bovenbenen en stierf als gevolg van slagaderlijke bloedingen onderweg **naar het ziekenhuis**. Truus werd getroffen aan haar voorhoofd en het heeft tot na de bevrijding geduurd

eer zij daarvan was hersteld. Het litteken zit er nog. De andere (3) kinderen waren met moeder naar de kerk.

Eerste hulp werd ter plaatse verleend door dokter Burg waarna de gewonden op een boerenwagen naar het ziekenhuis werden gebracht.

Bij de overige gezinnen vielen geen dodelijke slachtoffers. De vrouw van Gradus Kersten was niet thuis en oudste zoon Jan was naar de kerk. De andere drie jongens waren aan het spelen maar toen de bommen vielen is vader met zijn zoons tegen de muur gaan liggen, vlakbij de plek waar Jan van Groningen werd getroffen. Toch bleek later – toen tante de kleine Theo (hij was de jongste; van 1942) op het potje wilde zetten – dat zijn hemdje op zijn rug zat vastgeplakt van het bloed. Hij had een flinke scherf in de rug gekregen, die er gelukkig niet in was blijven steken. Bij Hooijman (hun zoon Bernard was in 1940 op de Grebbeberg gesneuveld; ook Jan van Groningen vocht op de Greb) waren moeder en Corrie naar de kerk. Daar raakte moeder nog aan haar scheenbeen geblesseerd toen de kerkgangers naar buiten vluchtten en zij over de communiebank viel. Vader Hooijman was binnenshuis met Anna en Nol en bleven wellicht daardoor ongedeerd. Bij de familie Scholten-Kersten verzamelde de familie (Kersten) zich zondagsmorgens voor de koffie. Zij ontsprongen eveneens de dans, hoewel er vlakbij bommen insloegen.~

Bijschrift bij de bovenste foto's op de volgende pagina:

Op deze boven Gendt genomen foto ziet men een cluster bommen die een der B-17's zojuist heeft gelost. Een notitie - in de rechter bovenhoek - van de fotoanalyse afdeling van 34BG geeft aan dat het 260 # Frags waren. Bij nauwkeurige beschouwing (onder het vergrootglas) zijn op deze foto veel meer bommen te ontwaren uit toestellen die links in de formatie naast het fotograferende toestel vlogen en hun bommen een fractie eerder afwierpen. De camera onder het vliegtuig bleef opnemen gedurende het bombarderen. Deze opname is de eerste van de serie. De foto met de inslagen is fotonummer 7 (voor de vergelijking 180° gedraaid). Er zijn nog meer foto's uit dezelfde camera waarop Gendt en omgeving mooi is te zien. Hulhuizen, Doornenburg, Boerenhoek, Flieren, Zandheuvel, Zandvoort, Kommerdijk. En ook de overkant van de rivier met de Millingerwaard, Kekerdijk, Leuth, Erlecom, Ooy. Over de grens staat het gebied Zyfflich, Niel, Kleyen tot aan Kranenburg er zelfs nog op. Dat is de laatste foto voordat de groep B-17's van koers veranderde om terug te vliegen naar Engeland. Foto US-National Archives.

Foto hierboven: De Gendtse polder gezien richting dorp. Op het origineel is de NH-kerktoren aan de einder te zien. Linksonder (buiten beeld) is "De Zandberg". Rechts het pand en erf van (voorheen) Van Groningen met het achtererf (waar de bommenrichter mogelijk afweergeschut heeft vermoed). De projectieletielen kwamen uit de richting van Gendt. De zomerdijk was destijds slechts een ongeplaveide smalle en lage(re) dam.
Foto: Cor Janse; 2004.

Deze reconstructie is samengesteld naar gegevens en informatie van: * Henk Klaassen (namens Hist. Kring Gente). * Mw. Van Groningen-Pruim (weduwe van Geert). * Mw. Riek Geveling-van Groningen (dochter van de boer). * Piet Kersten (zoon van Gradus). * Ria Schouten-de Haan (namens haar moeder Bets, zuster van Leen Hendriks). * Hans Kersten (zoon van Teun en Leen; toen 1½ jaar). * Truus Basten-Stevens (dochter van Piet). * Corrie Koning-Hooijman (dochter). * Anneke Maassen-Scholten (dochter van "tante" Dien Scholten-Kersten). * Harrie Scholten (plaatselijke herinneringen; woonde Langstraat). * Cor Janse (samensteller boekenserie "Blik Omhoog").
 Commentaar en/of nadere gegevens n.a.v. dit artikel aan: Cor Janse (via H.P.Klaassen-v.d.Duyn van Maasdamstraat 8).

Vijf verborgen namen in Boerderij

Tijdens de grote verbouwing van de Loohof in 1999-2000 zijn er na het demonteren van diverse plafonds in deze grote Gelderse T-boerderij, gelegen in Buurtschap Flieren, vijf persoonsnamen voor de dag gekomen.

- 1 Jan Lenderink
- 2 G Lenderink
- 3 C A.V. Pter Ø T
- 4 J v Arnem
- 5 H. Folmering

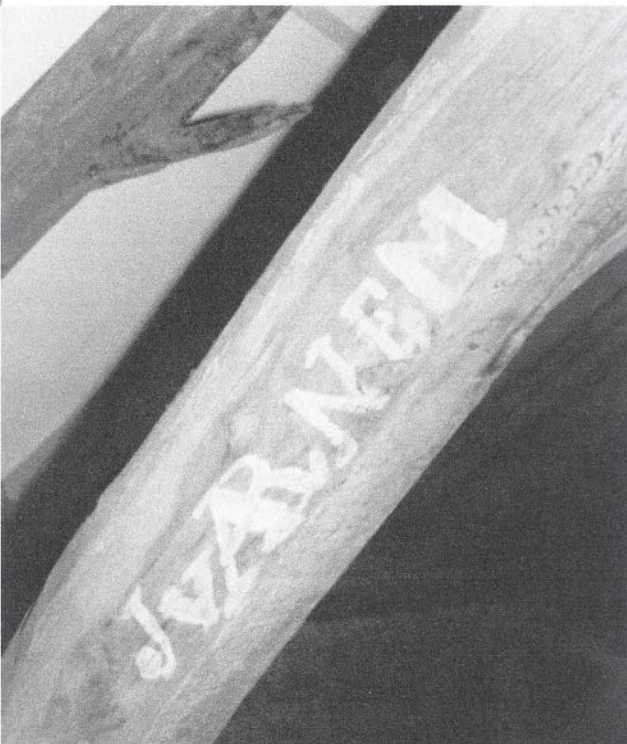
1- 2 De namen van Jan Lenderink en G Lenderink, Juli 1947, kwamen te voorschijn in het midden van een moederbalk in de grote kamer (tussen hal en opkamer) in het oude huis.

De gebroeders Lenderink, voormalige bewoners van dit huis, hebben met hun mooie en duidelijke handtekening een inscriptie achtergelaten die hier misschien nog wel een of twee eeuwen verborgen blijven achter een nieuw plafond.

3 De naam

C A V P T E R Ø T

kwam te voorschijn op een horizontale trekbalk, verbonden aan muurplaat en rechtse spant, op de zolder in het voorhuis.

4 J. van Arnem (zie foto).

Deze naam werd ook aangetroffen op de zolder in het voorhuis, maar nu op het linkerspan. Aangezien deze naam met dezelfde witte verf als nummer 3 geschilderd is, lijkt me het voor de hand liggen, dat

bijde namen kort na elkaar met dezelfde verf zijn aangebracht.

Helaas is over deze naam niets verder te vermelden omdat hij niet in het genealogisch bestand van de Historische Kring Gende voorkomt.

5 H. Folmering -1885 den 12 mei.

Ook deze naam zag het daglicht op grote hoogte, namelijk op een spant op de zolder in het achterhuis. (zie foto de de volgende pagina)

Gelukkig had deze meneer, behalve zijn naam en voorletter er ook een jaartal en datum bij geplaatst.

Na een korte tijd van speuren in het genealogisch bestand, kwam deze naam, inclusief de namen van vader, moeder, broers en zussen, neven en nichten uit de computer rollen.

Aangezien deze man veel eerder geboren is dan de gebroeders Lenderink en omdat de meeste Gendtse oudere lezers van Marktpraat, de broers nog wel hebben gekend, wil ik me beperken en alleen wat over H. Folmering schrijven.

Hendrik Folmering, timmerman, geboren te Gendt op zondag 23 maart 1856, gedoopt aldaar op zondag 23 maart 1856.

Doopgetuigen waren Hendricus Wiltink en Hendrica Veenhorst, wonende te Gendt

Geboorteadres H. Folmering Gendt, E 44. Overleden te Gendt, 29 april 1938, wijk E 76

Het huis waar Hendrik is geboren en altijd heeft gewoond stond ongeveer op de plaats waar nu een ander huis meer staat. Namelijk aan het einde van het Galgendaal vlak voor de dijk aan de linker kant van de weg (nabij de wielrijdersopgang).

Hendrik heeft daar op zijn oude dag, maar misschien ook al wel eerder met een broer samen gewoond. Het huis was niet erg groot, had een laag doorlopende rieten kap en stond in de lengterichting van de weg, met de voorgevel aan de Gendtse kant. Voor de voorgevel stond een waterput, waarin hij op 82-jarige leeftijd is verdronken..

Hendriks vader is Herman Folmering, beroep timmerman, geboren te Bemmelen in 1815 en de moeder is Gerarda Joosten, geboren te Huissen 1815. Uit dit huwelijk werden tien kinderen geboren.

Hendrik is in dit gezin het negende kind.

Aangezien de datum in 1885 in de balk is geschreven, mag ik aannemen dat het hierom Hendrik Folmering gaat. Hij was toen immers 29 jaar oud, dus in de bloei van zijn leven. Zou het zijn vader zijn geweest, die ook H.(Herman) Folmering heette, dan zou hij in 1885 70 jaar zijn geweest, dat lijkt me wat te oud om nog om van die ontzettend zware spanten in zo'n grote boerderij te plaatsen, alhoewel hij ook timmerman is geweest.

Behalve het maken van ambachtelijke spanten voor o.a. deze boerderij weten we ook dat hij de deuren met het mooie houtsnijwerk van de voormalige Gendtse kerk die met de oorlog is verwoest, heeft

Heintje werd uit deze bizarre situatie bevrijd en op een kruiwagen gelegd door Dorus Hoedemaker en Toon Scholten. Beide mannen waren wat verdere burens van Heintje. Bij thuiskomst in het Galgendaal hebben ze hem voor de kachel gelegd om hem te laten ontdooien. Een korte tijd later toen het bloed wat beter begon te stromen heeft hij minuten lang voor de kachel liggen schreeuwen van pijn.

De naam Folmerink komen we ook diverse keren tegen in de jaarboeken van de steenfabriek in Haalderen. De eerste vermelding hiervan is in 1895, te weten:

Rekening Volmering, timmerman.

Voor de fabriek	f. 173.89
Voor arbeiderswoningen	f. 0.66
Voor Nieuwe hostede	f. 4.08
Voor de zand aak	f. 1.25

opgeteld f. 179.88.

Zoals hiervoren al te lezen is komt de naam Folmerink ook voor als Volmerink, Volmering, Voltenbrink.

gemaakt

Een verhaaltje over Heintje, want zo werd hij genoemd, was dat hij graag een borrel dronk, maar wie toen en nu niet?.

Op een avond ging hij naar café ten Westeneind in de bocht van den dijkafrut/oprit in Haalderen. De volgende morgen werd Heintje gevonden onder aan de dijk, aan de Waalkant. Maar omdat hij hier de hele nacht had gelegen, was hij stijf bevroren.

Hoogst waarschijnlijk gaat het hier om dezelfde familienaam, maar absoluut zeker weten we dat niet.

Indien u iets weet over de namen, genoemd onder de nummers 3 en 4, dan vernemen wij dat heel graag van u.

Wim Otemann

De Historische Kring Gente heeft een boekje getiteld **DE RECHTERHAND DER HUISVROUW**. Jammer genoeg ongedateerd.

Het bevat 1124 raadgevingen. Voor u hebben we enkele mooie en of (*misschien*) nuttige raadgevingen opgezocht.

313 Zware meubels kunnen makkelijk verplaatst worden, als men spekszwaard met de vette kant naar beneden onder de poten legt.

404 Alcohol heeft minder uitwerking als men bij het drinken nu en dan enige koffiebonen kauwt.

408 Sigarenas is zeer geschikt voor het tandenpoetsen.

469 Vet uit jaskragen, hoeden, stoffen, verwijdert men, doordat men de te behandelen plekken bevochtigt en met hertschoornzout wrijft, tot er schuim ontstaat. Na enige minuten met lauw water na spoelen. *Eerst nog hertschoornzout zien te krijgen.*

591 Een draad kan men makkelijk door een naald krijgen, als men deze in een stuk papier steekt. Het oog is dan duidelijk te onderscheiden.

738 Spitsmuizen. in de kelder ondergebracht, raken levensmiddelen niet aan, maar verdelgen pissebedden en verdrijven andere muizen.

Reacties van Leden

Vorige Marktpraat heeft een aantal reacties opgeleverd. Deze reacties vindt u behalve hier, ook nog terug op de pagina's 9 en 11

A Ben Seegers, die in de vorige twee uitgaven van Marktpraat aandacht kreeg, verzocht om zijn telefoonnummer bekend te maken, omdat er naar gevraagd werd. Bij deze graag gedaan. Hij woont Perim 235, 1503GD Zaandam, telefoon 075 6122616 Zaandam

B Jan Vos, vroeger Polder, later Doornenburg, reageerde op een verzoek van Jos Banning, Duitsland of er mensen waren die wisten van een verblijf van mensen in september/oktober 1944 in het Veerhuis Banning aan de Waaldijk te Doornenburg. Wij ontvingen een brief van hem met het navolgende verhaal, opgetekend door Jan Niels.

Doornenburg, Oktober 1944.

Zeven mannen zaten ondergedoken in een schuilkelder, 3 x 3 1.50 meter, in het buurtschap Borden. Het waren Bjend van Bon, Ep van Duren, Kees v/d Woerd, de gebroeders Wim, Jan en Gert Niels en ook de uit Nijmegen afkomstige onderduiker Frans van Lier was erbij.

De bedoeling was om met een roeiboot de Waal af te drijven, richting Nijmegen. Genoemde operatie moest plaats vinden met dikke mist.

Vanaf de schuilkelder zijn ze, om korter bij de rivier te zijn, ondergedoken in een langs de dijk liggende duiker van ongeveer 50 meter lengte. Deze duiker bevond zich tussen Borden en scheepswerf

Vahali.

Ne een verblijf van 3 weken in de duiker werden de anderen gewekt door de wachtsman. Het was dichte mist.

Het was de morgen van 25 oktober 1944. Om vier uur in de morgen zijn ze vertrokken. De roeispanten hadden ze met oude sokken bekleed, om zo weinig mogelijk geluid te maken.

Gebruik makend van de sterke stroming dreven ze vrij snel weg. Onderweg botsten ze nog tegen een boven water uitstekende mast van een gezonken schip. Door het geluid van de botsing, begonnen vanaf de wal de Duitsers lukraak te schieten, zonder doel te treffen.

Om 6.45 uur trok ineens de mist op. Ze waren toen ter hoogte van steenfabriek 'de Ooy'. Ze werden al snel ontdekt door Amerikaanse militairen. Na gefouilleerd te zijn werden ze met jeeps naar het hoofdkwartier in Ubbergen gebracht.

Na ondervraging en het geven van details over Doornenburg werden ze overgebracht naar een nonnenklooster in Nijmegen. Kort nadien werd o.a. het afweergeschut bij Jan Willemsen gebombardeerd.

In het nonnenklooster kregen ze eten, kleren en een bad.

Nadien werden ze te werk gesteld in de Hertogstraat, Nijmegen, puin ruimen en dakpannen leggen.

De gebroeders Niels zijn na 6 weken vertrokken naar Familie in Horssen.

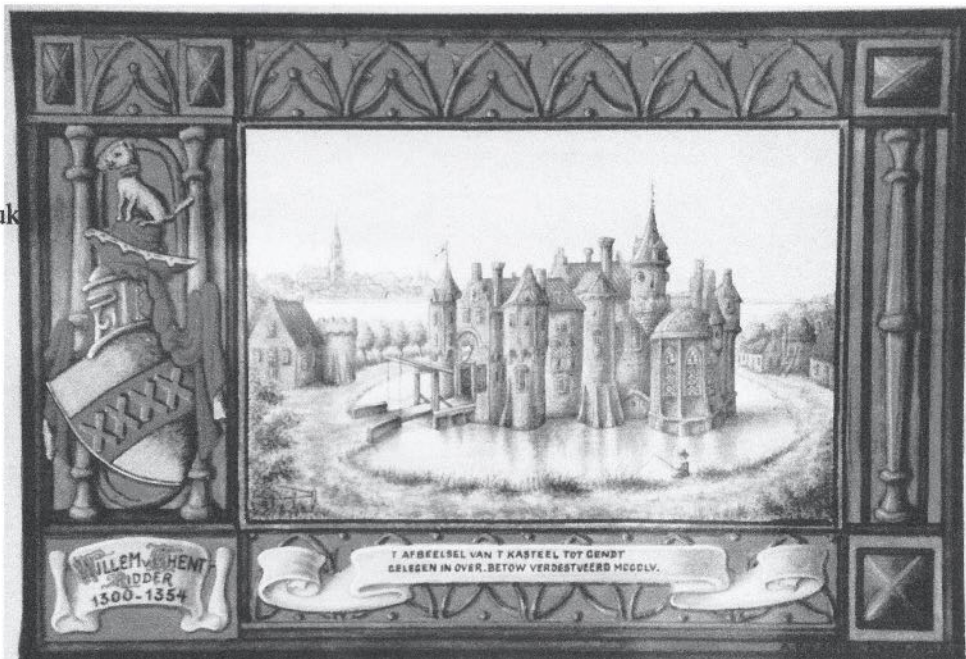
De anderen bleven in Nijmegen tot ze in mei 1945 naar huis konden.

Opgetekend door Jan Niels, Langstraat 69, Gendt.

Ledenwerving 2 (vervolg van pagina 2)

Op bladzijde 2 van deze Marktpraat staat dat u bijaanmelding van een nieuw lid, ingaande 2005 een mooie balpen krijgt. Hebt u daar geen behoefte aan, dan kunt u ook kiezen voor een prachtige kleurenfoto op A4 formaat (zo groot als deze bladzijde) van het oude kasteel van Gendt rond de jaren 1350.

Nevenstaand een afdruk van de foto in Grijstinten.

Aanwinsten

Van de gemeente Lingewaard in bruikleen ontvangen: Een kroonluchter, een staande klok, een bureaustoel, een tafel, een zware houten bank en een joekel van een kast, die we als bibliotheekkast gaan gebruiken. Deze stukken kwamen uit het voormalige Gendtse gemeentehuis en hebben er dus nu weer een plaats gekregen.

Ontvangen van: Mw Joosten, Anna's hof: Een handboekje voor de katholieke man,

Van Henk Leensen: 5 'Gelderlanders' uit 1953.

Van H A C Huisman, 65 bidprentjes

Van Hist.Kring Huessen, Gedenkboek, (zie elders in deze Marktpraat)

Van Antoon Peters, Rheden: Oorkondenboek van Gelre en Zutphen to 1326

Van H.H.Klaassen, Haalderen: Hardstenen ornament, bewerkt, door hem gevonden aan de Waal bij het Vossengat.

Van Eef Rasing, Anna's hof: Geel-witte sjerp en rode sjerp, gebruikt bij de vroegere jaarlijkse processie, door ruiters en hemel dragers.

Buurtschap de Kapel te Gendt.

Ik ben Wim Kregting, geboren 29-12-1923, Kapelstraat 71C. Ik heb daar gewoond tot 1951, toen ben ik getrouwd. De familie Kregting heeft daar gewoond vanaf 1918 tot 1998, dus tachtig jaren. Vanaf 1953 tot 1998 heeft Eef Rasing er met mijn zuster Rikie Kregting gewoond.

Vanuit de Historische Kring is aan mij gevraagd om alles op te schrijven wat ik weet van de Kapel en omgeving.

"de Kapel", Kapelstraat 68C, buurtschap de Kapel.

(Zie tekening op volgende bladzijde en voor de situering van de woning, nummer 1 op de tekening op bladzijde 26)

Het huis de Kapel stond destijds aan de Kapelstraat, hoek Woerdsestraat. Dit huis was vanaf ongeveer 1915 tot na de Tweede wereldoorlog bewoond door Frits Rasing, gehuwd met M. Nissen. Dit huis was het ouderlijke huis van de familie Nissen.

Frits Rasing werd in de volksmond ook wel Frits van de put genoemd; waarschijnlijk omdat er een waterput voor het huis heeft gestaan. Het huis was gebouwd tegen een oud gedeelte van een kapel. Van buitenaf was nog goed te zien dat de oostkant van het huis er uit zag als een kapel.

Dit heb ik destijds (ongeveer 70 jaar geleden) zelf gezien en het is ook bevestigd door anderen (die ouder zijn dan ikzelf).

Het huis was gebouwd als een halve zeshoek. In de drie korte muren waren drie kerkraden aangebracht en het dak liep op een punt samen. (zie tekening).

Mijn zuster Leida Kregting, geboren in 1913, is binnen in het huis geweest. Zij vertelde dat in de slaapkamer (welke zich in de ronding van de kapel

bevond) een nis in de muur was aangebracht om de ampullen in te zetten voor het water en de wijn bij het gebruik van de kapel tijdens de Heilige Mis

Plattegrond met indeling van het huis van Frits Rasing en M. Nissen vóór de Tweede wereldoorlog.

Het huis is tijdens de oorlog door granaatvuur afgebrand. Frits Rasing heeft er een tijd gewoond in een noodwoning en is later naar Hulhuizen vertrokken. Herman witjes heeft het huis opgebouwd en nu woont zijn zoon erin.

De gegevens van de indeling van het huis voor de oorlog heb ik gekregen van mevrouw A. Helsen weduwe van W. Damen. De moeder van A. Helsen was Geertruida Nissen, dochter van Gerardus Nissen en Johanna Peters, wonende te Angeren.

Gerardus Nissen, opa van A. Helsen, is in bovengenoemd huis geboren.

Als kind is A. Helsen vaak in dit huis geweest. Zij weet hoe het er van binnen geweest is en dat (van buiten) de oostzijde als kapel gebouwd was met kerkraden waar later een huis tegenaan gebouwd is.

De brug over de Leigraaf Buurtschap "De Kapel"

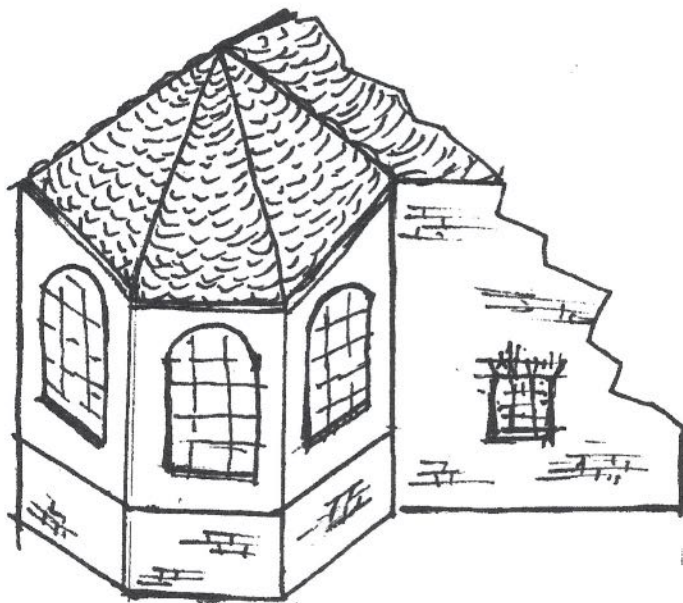
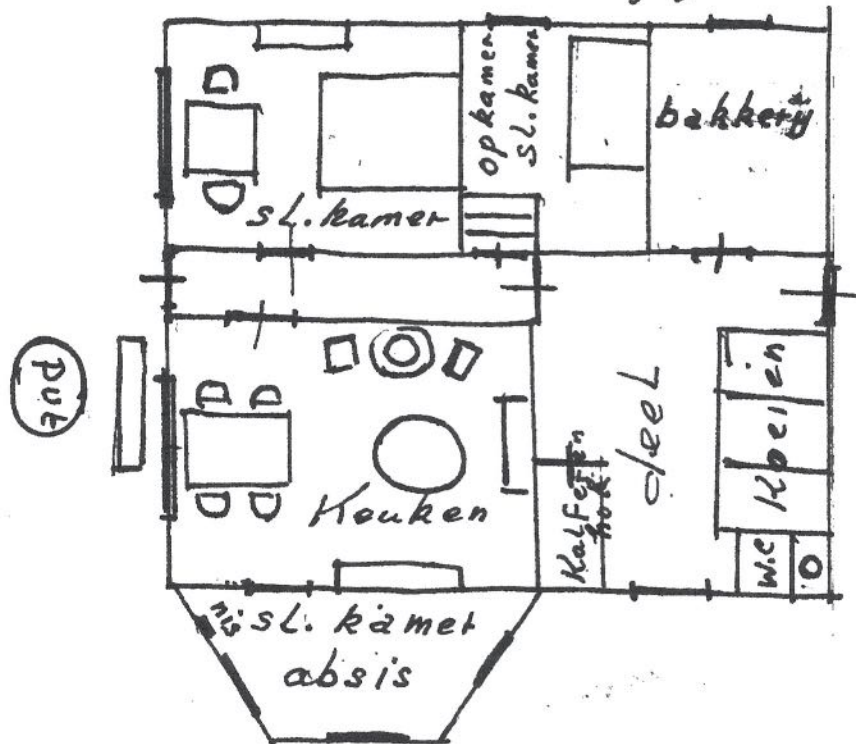
Dit was de verbinding over de Leigraaf vanuit de Leemstraat (nu Dorpsstraat) naar de Kapel, Flieren, Angeren en Hulhuizen en Doomenburg.

Een huis gebouwd door B. Huisman in het jaar 1930 is genoemd naar deze brug.

Mijn moeder, Th. Kregting - Zimmermann geboren 27 -11-1888 in Flieren, heeft ons verteld dat vroeger toen zij nog jong was (zo rond 1900) met de Gendtse kermis op dinsdag tijdens de paardenmarkt op die brug een tolboom was.

Voor alle paarden en ander vee dat aangeleverd werd, moest tol betaald worden. Een gebruik (*ontleend aan de Oude Gendtse stadsrechten*) dat later is afgeschaft.

Platte-grond met indeling van het huis van Frits Rasing geh. met M. Nissen

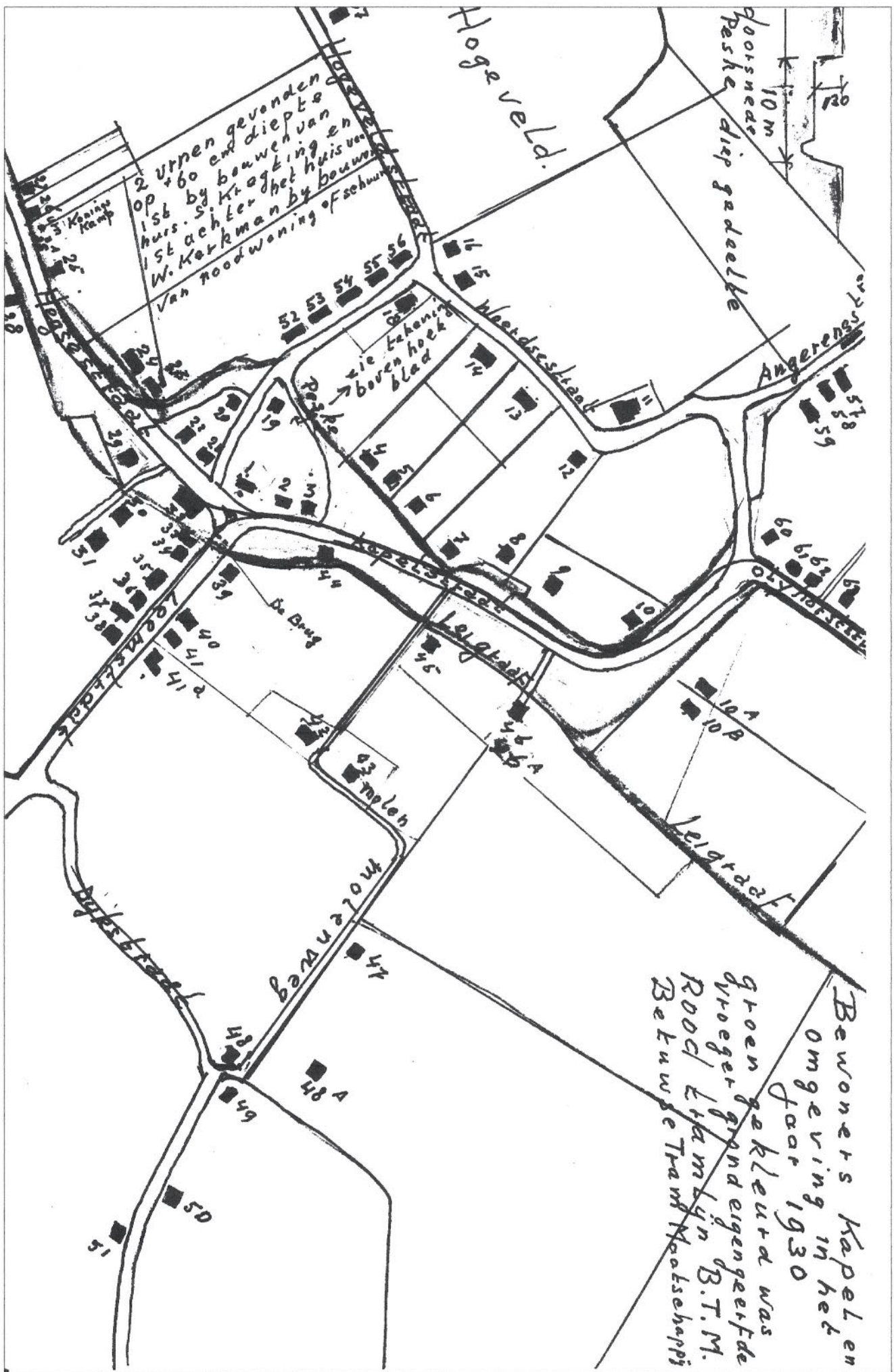

Volgens overlevering, aanzicht gezien van-uit het oosten. Tegen deze kapel is later een huis gebouwd. Tijdens de 2de oorlog is het huis met kapel verwoest

De bewoners van de buurt de "Kapel" en omgeving. Het jaar 1930

Met de nummers voor de namen van de bewoners kunt u de woningen terugvinden op de plattegrond op de volgende pagina

1. Frits Rasing met Miet Nissen, woning gebouwd tegen restant kapel
2. Mevr. H. Kraaijkamp
3. Dries Koenders met Dora v.d. Velden, klompenmaker
4. Cornelis Kregting met Dora Zimmermann
5. Drikus Witjes met Trui Geurts, vóór 1928 W. Bouwman en A. Bouman-Winkel
6. Thé Groen met Anna Corman } 2 gezinswoning
6. Wim Derksen met Anna Janssen
7. Dorus Burgers met Dora v. Duren
8. Hannes de Jong met B. Pinta
9. Dos Nissen met Truus de Beijer
10. Toon de Haar met M. Zegers
- 10 Jan Kregting met Dina Rensen
- 10 Hannes Rensen met B. Derksen
11. Derksen met G. Bus, boerderij de Woerd
12. Dös de Jong met Miet Theunissen
13. Peter Janssen met Marie Hermsen
13. Jef Corman met J. Groen
14. Toon Kersten met Nel Kuster } 2 gezinsw.
14. Bart Rensen met Hanje Pinta
15. Hent Huisman (Hent de Tiew), schipper
16. Hanneske Milder met Dora Kuster
17. Willem Heyting met De Graaf
18. Toon Nissen met Maie v. Aken
19. Piet Peters (de Engel) met Th. Nuy
20. Toon de Heuvel met G. Hendriks
21. Jan Coops (kapper). Later E. Lohman met M. Neijenhuis
22. Wed. Coops (café), met kermis een dans-tent
23. Wim Kerkman met A. Peters
23. H. Pauwels met A. Möller
24. Wim de Haan met P. Peters
24. Wed. Janssen, moeder, Frits Jansen en Lies Walraven
25. Toon Nissen met Gradje Aarntzen
26. Jan Milder met Anna Wie land
27. Manje Cornelissen met Nelleke Nissen
28. Wed. Lei Derksen-Bruns
29. Wim Cornelissen met Door Cornelissen
30. Engel Peters met Jacoba Verkuil
- 31 Dös Joosten met Joh. Ritmeyer
32. Bart en Daatje Janssen (Boerenbond)
33. Bent Huisman met Dieneke Coops
34. Piet Rutten met B. Basten
35. Toon v.d. Velden met E. Burgers
- 35 Dames v.d. Velden: Antje, Mina en Hanje, café in volksmond De But
36. Jan Vink met E. Bekker } 2 gezinswoning
36. Piet Wanders met Anna Hermsen
- 37 Rut je Holland met M. Wilting
- 38 Nul Rensen met M. Rensen
39. Chris Meurs, vader van Grad Meurs van Gendtse Molen
40. Gert Rasing met M. Willemsen
41. Frits Janssen met Bet van Driel, schoenmaker
- 41a Frans v. Driel met juffrouw v. Hoeven, onderwijzeres
42. Grad Meurs met H. Mulder
43. Grad Meurs, korenmolen Gendtse Molen
44. H. Janssen met van Maaren
45. Jos Nissen met W. Klaassen
47. Wed. H. Janssen met W. v.d. Brink
46. Getje Arnts met P. Cornelissen
- 46a.. Voorheen dubbel woonhuis Fam. Willemssen en Fam. Hendriks
48. Dorus Milder met J.A. Meurs
- 48a. B. Aaldering met G. Doeleman
49. Dolf Milder met Joh. Kaster
50. B. Aaldering met G. Doeleman
51. Jan Nienhaus met Antje Nissen
52. Naotje Koenders met Nel Brom } 2 gezinsw.
52. Jenje Derksen met W. Linders
53. Wim Peters met Coba Willemsen } 2 gezinswoning
53. Piet Stevens met Geertruida Bouwman }
54. Peters met Catharina v.d. Velden } 2 gezinswoning
- 54 Nul Derksen met A. Stevens }
55. Huub Berning met M. de Koning } 2 gezinswoning
55. Willem v.d. Velden met A. Melchers }
56. Grad Moerkerk met M. Derksen } 2 gezinswoning
56. Frits Janssen met A. Hendriks
57. Wim de Jong met Dieneke Rensen
58. Jan Janssen met Lei v.d. Sandt
59. Piet Stuart met
60. Thies Berns met Johanna. Cornelissen
61. Alb. Rensen met Leen v. Moerkerk
62. Wim Moerkerk met Maria Scholten
63. Toon Moerkerk met Elisabeth Scholten

Leden

wegens overlijden hebben we afscheid moeten nemen van Mw J.Th.Th.Kerkman-Hooyman

Wij wensen de nabestaanden veel sterkte bij de verwerking van het hun overkomen verlies.

Anneke Hooyman Johanna Theodora Theresia

Geboren op 19 juli 1927 te Gendt, bracht haar jeugd door in Huissen als oudste van een gezin met vier kinderen, trouwde op 9 augustus 1949 met Broer Kerkman, verhuisde met hem naar Gendt en kreeg met hem vijf kinderen, zij werd op 24 februari 1996 weduwe en is op 14 september 2004 gestorven.

Oud en nieuw nieuws

Marktpraat is het contactorgaan van de Historische Kring Gente.

Naast dit contactorgaan worden regelmatig 'Bijdragen van de Historische Kring Gente' uitgegeven. Deze bijdragen zijn publicaties, die - na lezing - in uw map opgeborgen kunnen worden bij de er in aangegeven sectie.

De eerste opbergmap wordt bij het aangaan van het lidmaatschap gratis uitgereikt.

Het lidmaatschap van de H.K.G. bedraagt € 11.= per jaar. Per 1 januari 2005 wordt dit € 15.=.

Daarnaast heeft u de keuze om een abonnement te nemen op het jaarboek "Terugblik", dat onder auspiciën van 5 historische verenigingen uit de Betuwe rond het jaareinde wordt uitgegeven. De kosten van dit abonnement hierop zijn € 6.=. (Minstens € 2.50 voordeel ten opzichte van de losse verkoop.)

"Marktpraat" en "Bijdrage van de Historische Kring Gente" verschijnen gratis voor de **410 aangeslotenen en 25ruilleden en instellingen. Samen dus 435** De vaste openingstijden van ons onderkomen, tot 1 januari 2005 nog gehuisvest in "Marca XX" op het adres Markt 20, zijn van september tot en met juni: **elke maandagavond van 20.00 uur tot 22.00 uur en elke woensdagmorgen van 9.30 uur tot 12.00 uur.**~

B. Seegers, Zaandam
H J C J Stegers, Arnhem
Piet v. Rijsingen, Angeren
J G C Weustink, Wijchen
Mw.H v Straaten-Kerkman, Hilversum
M Peters, Haalderen
H H Klaassen Haalderen
Chris v Asperen, Angeren, ing. 2005

En uit Gendt:

Herman Daamen
E G Buurman
W Cleijne
J T Helsen
Mw J H Huting
Mw Natacha v Delft
Mw Helsen-Cornelissen
Mw Ria Niënhaus
E H M Buurman
R T M Cornelissen
N M G Kersten
A R M Buurman
Mw D.Pelkman Otemann, ing.2005
Mw T.Keereweer Huting,
Veenendaal, ing. 2005

Colofon:

Secretariaat: Yvonne de Boer
Waterwolf 31

6681 TH Bommel

☎ 0481 422400

e-mail

historischekringgente@betuwe.net

Redactie Marktpraat: Harrie Scholten

H.Braamstraat 2

6691 ZD Gendt

☎ 0481 421503

website

www.historischekringgente.nl

Huisvesting: in Marca XX
Markt 20, Gendt

Betalingen:

Hist.Kring Gente te Gendt

banknummer 1164 26 705

gironummer 23 35 165